

Lidskoprávní organizace vyzdvihují přijetí Úmluvy proti násilí jako historický milník v ochraně lidských práv v ČR

Praha, 24. ledna 2024

Právě dnes se má poprvé diskutovat přijetí Úmluvy proti násilí v Senátu ČR. Česká vláda ji schválila již v červnu tohoto roku a nyní je na členkách a členech Parlamentu, aby tento mezinárodní dokument schválili.

Hlas proti násilí, koalice sdružující lidskoprávní organizace, proto dnes uspořádala akci na podporu této významné smlouvy, celým názvem Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí.

Koalice upozornila na to, že ratifikace Úmluvy proti násilí představuje historický milník v ochraně lidských práv a posílení demokratických hodnot. V minulosti díky osobnostem jako byl T. G. M., Milada Horáková nebo Františka Plamínková náš stát přijal důležitá legislativní opatření, která přispěla ke zlepšení postavení žen v naší společnosti a rovnosti žen a mužů.

„Nikdy v historii nebylo jednoduché prosadit ty nejdůležitější změny, jako jsou volební právo žen nebo kriminalizace znásilnění manželky. Proto přejeme naší politické reprezentaci odvahu udělat správné rozhodnutí a přijmout tento mezinárodní lidskoprávní dokument, který přispěje k posílení naší demokracie a zlepšení životů budoucích generací,“ vyjádřila se ředitelka České ženské lobby a mluvčí koalice Hlas proti násilí **Hana Stelzerová**.

Násilí na ženách představuje největší nerovnost, kterou ženy v moderní historii zažívají. Úmluva proti násilí rozpoznává násilí na ženách a domácí násilí jako porušování lidských práv a usiluje o zastavení tohoto vážného problému. Již dnes se ukáže, jestli se Česko přidá k 37 státům Rady Evropy (včetně 22 států EU), které dosud Úmluvu ratifikovaly, a přihlásily se tak ke snaze zlepšovat systém pomoci obětem.

„Česko je jednou z posledních evropských zemí, které úmluvu ještě neratifikovaly. Přitom náš systém pomoci obětem domácího a sexualizovaného násilí má stále řadu mezer - upozorňují na ně pomáhající profese i odborná veřejnost. Řadě obětem se nedostane včasná a profesionální pomoc. To je potřeba změnit. Potřebujeme zvýšit dostupnost specializovaných služeb pro oběti násilí, pro děti, ženy, muže i osoby staršího věku. Je také nutné posílit kapacity terapeutických programů pro původce násilí a daleko systematictěji řešit téma prevence násilí ve společnosti. Ratifikací úmluvy se Česká republika zaváže k tomu, že na všech těchto klíčových oblastech bude pracovat zodpovědně, systematicky a odted už napořád,“ uvedla zmocněnkyně vlády pro lidská práva **Klára Šimáčková Laurenčíková**.

Michal Broža, vedoucí kanceláře Informačního centra OSN v Praze, dodal *„Násilí na ženách a dívkách je jedním z nejhorších a nejrozšířenějších porušování lidských práv na světě. K řešení jsou zapotřebí komplexní opatření na politické, legislativní a institucionální úrovni a ratifikace a provádění Istanbulské Úmluvy je důležitým závazkem v tomto směru. Jde o první a nejkompaktnější mezinárodní smlouvu, která se specificky zabývá problémem násilí na ženách a dívkách a navazuje na standardy zakotvené v Úmluvě OSN o odstranění všech forem diskriminace žen.“*

„Často můžeme slyšet, že Úmluva je namířena proti mužům. Není to tak. Je namířena proti násilí ve vztazích. A to nejen proti tomu, kterého se dopouští muži na ženách. Dokument myslí i na všechny další formy násilí, včetně násilí na mužích. Zároveň, a to je pro nás nejdůležitější, obsahuje i nutnost zakotvení terapeutických programů pro osoby, které se násilí ve vztazích dopouští. Myslí tedy i na řešení problému a na prevenci. Je ostudou ČR, že dokument ještě neratifikovala.“ vyjádřil se **Josef Petr**, emeritní ředitel Ligy otevřených mužů.

Irena Hůlová z Amnesty International ČR uvedla: *„Nevládní organizace se věnují boji s domácím a sexuální násilím dlouhodobě. Ale pouze naše iniciativy nestačí. Je potřeba, aby politická reprezentace přiložila ruku k dílu. Cirkus, který pozorujeme ohledně ratifikace tohoto mezinárodního lidskoprávního dokumentu, je nedůstojný a je plivnutím do tváře všem obětem domácího a sexuálního násilí.“*

„Ročně je v Česku spácháno 12 000 znásilnění, obětí je každá desátá žena a každý třicátý muž. Když politická reprezentace říká, že Úmluvu proti násilí nepotřebujeme, ukazuje, že jí na těchto lidech nezáleží. Veřejnost ale věci vidí jinak. Ukazuje to i vlna nevole, kterou vyvolal další případ, v němž otčím, který dlouhodobě zneužíval svou dceru, odešel od soudu s podmínkou,“ dodala **Johanna Nejedlová** z organizace Konsent.

Překážky v systému pomoci, kterým v současnosti oběti násilí čelí vysvětlila **Jaroslava Chaloupková** z organizace ACORUS: *„Ze zkušenosti víme, že lidé zasažení domácím násilím potřebují dostupnou pomoc a podporu včas. Jedině tak mají šanci vymanit se z násilí a vrátit k normálnímu životu. Aktuální systém pomoci má značné rezervy - chybí dostatečný počet bezpečných a specializovaných azylových domů, psychologická, právní a finanční podpora pro oběti. Přijetí Úmluvy znamená faktický závazek českého státu k efektivní ochraně a podpoře obětí.“*

Pokud Senát nepodpoří přijetí Úmluvy, na jednání sněmovny se už nedostane. Na přijetí Úmluvy tak budeme nuceni znovu čekat, možná i mnoho let. Tím ztratíme čas, který by mohl být využit k efektivnímu zlepšení situace obětí genderově podmíněného násilí. Česko si tímto krokem může poškodit své postavení v mezinárodním společenství v oblasti lidských práv.

Kontakt pro média:

Hana Stelzerová, mluvčí koalice Hlas proti násilí, ředitelka České ženské lobby,

email: hana.stelzerova@czlobby.cz, tel: +420 725 820 266

Diana Soták Gregorová, koordinátorka Hlasu proti násilí, email: diana.gregorova@czlobby.cz, tel: +420 605 894 855

Koalice Hlas proti násilí vznikla na podzim 2019 spoluprací organizací, které se dlouhodobě věnují lidským právům, násilí na ženách a domácímu násilí. Jejím cílem je dosáhnout proměny aktuálního stavu v oblasti násilí a domácího násilí v ČR, informovat o tématu a podpořit oběti i odborníky, kteří v této nelehké oblasti pracují. Koalice v květnu 2023 uspořádala happening na podporu Istanbulske úmluvy, kterého se zúčastnilo přes 200 lidí. V září uspořádala ve spolupráci s poslancem Michalem Zunou kulatý stůl na toto téma ve Sněmovně a v říjnu ve spolupráci se senátorkou Miluši Horskou v Senátu. Na [stránce Hlas proti násilí](#) přes 2400 lidí podpořilo výzvu za urychlenou ratifikaci Úmluvy proti násilí Parlamentem ČR a přes 750 lidí poslalo elektronickou pohlednici politikům a političkám na podporu Úmluvy.